

Plan och riktlinjer för kontrollprogrammet

Smittsäkrad besättning för nötkreatur

Utformade av Växa Sverige med stöd av Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:17) om organiserad hälsokontroll av husdjur.

1. Kontrollprogrammets uppgifter

1.1. Syfte

Programmet är ett generellt förebyggande smittskyddsprogram som har som syfte att:

- förmedla kunskap och individuellt anpassad rådgivning inom området smittskydd och hygien till djurhållare med nötkreatur
- utföra bedömningar utifrån programmets specifika krav i besättningar med nötkreatur och klassificera besättningar i olika nivåer
- höja djurhållarens motivation att stegvis öka besättningens hygien- och smittskyddsnivå
- tillhandahålla verktyg för smittskyddskontrollerade djurkontakter mellan besättningar med nötkreatur
- utgöra grund för möjlighet till högre statlig ersättning enligt 6 § zoonosförordningen (1999:660) (Saknr K101)

1.2. Målsättning

Att minska risken för spridning av smittämnen inom och mellan nötkreatursbesättningar.

Programmet ska bidra till:

- produktion av säkra livsmedel och minskad risk för spridning av zoonotiska smittämnen mellan djur och människor
- att motverka antibiotikaresistensutveckling
- minskade kostnader för samhället, branschen och djurhållare avseende bekämpning av smittsamma djursjukdomar
- en positiv utveckling avseende hälsa och välfärd hos svenska nötkreatur
- en långsiktigt hållbar och lönsam svensk mjölk- och nötköttproduktion.

1.3. Uppgifter

Programmets uppgifter är att:

- informera om Smittsäkrad besättning
- erbjuda anslutning för djurhållare med nötkreatur
- bedöma om djurhållare lever upp till programmets krav på de olika stegen
- förmedla kunskap och ge rådgivning om smittskydd och hygien i besättningar med nötkreatur

- erbjuda verktyg för smittskyddskontrollerade djurkontakter vid förflyttning av djur mellan besättningar så som provtagningsabonnemang, hälsodeklarationer och lista över besättningar med aktuell och godkänd provtagning alternativt status, en så kallad grön lista.
- dokumentera och sammanställa uppgifter om anslutna besättningar och rapportera till Jordbruksverket
- utbilda och kalibrera veterinärer som ska verka i programmet

1.4. Avgränsning

Programmet omfattar inte hur konstaterad smittsam sjukdom ska hanteras.

1.5. Varaktighet

Huvudmannen avser att ansvara för programmet tills vidare. Huvudmannen ska minst sex månader före årsskifte muntligen och skriftligen anmäla till Jordbruksverket om man inte längre vill ansvara för programmet.

2. Kontrollprogrammets organisation

2.1. Huvudman

Växa Sverige ek. för. är huvudman för programmet och ansvarar för att programmet genomförs enligt fastställda plan och riktlinjer. Huvudmannen ansvarar även för att den personal som anlitas inom programmet har den kompetens och arbetsinstruktion som krävs. Huvudmannen åtar sig att se till att djurhållare över hela landet har möjlighet till anslutning till de olika stegen i programmet samt ansvarar för att det finns resurser att utföra kontrollbesök med korrekt intervall enligt 8.2. Detta åstadkommer huvudmannen genom att teckna avtal med kontrollpersonal från organisationer och företag som är verksamma i fält med nötkreatur i olika delar av landet.

2.2. Kontrollsektion

Sektionen för Djurhälsa Utveckling inom Växa Sverige är kontrollsektion och ansvarar för programmets ledning, planering, genomförande, kalibrering och uppföljning.

2.3. Kontrollsektionens personal

Ansvarig veterinär för programmet är chefen för Djurhälsa Utveckling på Växa Sverige, som utser den eller de som arbetar med programmets ledning, planering, genomförande, kalibrering och uppföljning.

2.4. Kontrollpersonal

Kontrollpersonal rekryteras från företag eller organisationer som är verksamma i fältarbete med nötkreatur och som uppfyller nedanstående krav på kontrollpersonal samt följer antagna plan och riktlinjer för programmet. Djurhållare har möjlighet att välja utförare till

kontrollbesök så långt det är möjligt. Huvudmannen har dock möjlighet att anvisa annan kontrollpersonal om det finns särskilda skäl.

Veterinärer med behörighet inom programmet utför rådgivning, kontroll och andra uppgifter inom programmet. För behörighet krävs genomgången, för programmet särskild utbildning, samt medverkan i återkommande fortbildning och kalibrering som anordnas av kontrollsektionen enligt punkt 11.

Kontrollpersonal som inte uppfyller sitt åtagande att följa antagna plan och riktlinjer samt instruktioner ska uteslutas från verksamhet i programmet.

2.5. Samarbetsnämnd

Till programmet finns en rådgivande samarbetsnämnd knuten. Nämnden, som representerar myndigheter, organisationer och sammanslutningar som förekommer inom branschen, utvärderar årligen programmet. Samarbetsnämnden ska vara Växa Sveriges Djurhälsonämnd.

Nämnden ska ha en sammansättning och en instruktion som huvudmannen föreslår och Jordbruksverket godkänner. Nämndens sammansättning och instruktion finns i bilaga 1.

2.6. Referensgrupp

Till programmet finns en referensgrupp knuten. Referensgruppen representerar organisationer och företag som är verksamma inom kontrollprogrammet. Referensgruppen ska årligen utvärdera arbetet och kalibreringen inom kontrollprogrammet. Referensgruppens sammansättning och instruktion finns i bilaga 1.

3. Finansiering

Programmet finansieras helt eller delvis med djurägaravgifter. Avgifternas storlek fastställs av huvudmannen.

4. Rapportering

Huvudmannen lämnar senast tre månader efter verksamhetsårets utgång en årsredogörelse över verksamheten i programmet inklusive i samarbetsnämnden till Jordbruksverket. Årsredogörelsen ska innehålla uppgifter om antal anslutna besättningar, per produktionstyp, i landet och per län samt sammanställning av besättningarnas status i programmet (enligt tabell 1 och 2). Årsredogörelsen ska dessutom innehålla en analys av arbetet och planer för den fortsatta utvecklingen av programmet. Kontrollsektionen ska utöver detta på uppmaning från Jordbruksverket eller länsstyrelse uppges enskild besättnings aktuella status i programmet.

Totalt landet (tabell 1)

Produktionstyp	Antal bes steg 1	Antal bes steg 2	Antal bes steg 3	Totalt
Mjök				
Diko				
Slaktnöt				
Kvig				
Buffel/ Bison				
Totalt				

Per respektive län (tabell 2)

Produktionstyp	Antal bes steg 1	Antal bes steg 2	Antal bes steg 3	Totalt
Mjök				
Diko				
Slaktnöt				
Kvig				
Buffel/ Bison				
Totalt				

5. Journalföring och register

5.1 Huvudmannens register

Huvudmannen för register över anslutna besättningar i en databas. Databasen innehåller identitetsuppgifter på djurhållaren, adress och telefonnummer, SE-nummer, produktionstyp, datum för anslutning, status i programmet, datum och resultat av utförda kontroller samt övriga för programmet nödvändiga uppgifter. Uppgifterna sparas i tio år.

5.2 Tillgång till Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister

Huvudmannen kan för programmets räkning använda uppgifter i Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister (CDB) enligt avtal (Tillägg till avtal om användning av uppgifter i centrala nötkreatursregistret, Jordbruksverkets dnr 95-2032/10).

6. Anslutning

6.1 Kriterier

Djurhållare med produktion som bygger på hållande av nötkreatur eller andra djurslag som ska registreras i Jordbruksverkets centrala nötkreatursregister kan anslutas till programmet. Nedan används benämningen nötkreatur för samtliga djurslag som kan anslutas. Anslutning kan ske under förutsättning att djurhållaren uppfyller följande kriterier för respektive steg i programmet:

6.1.1 Steg 1

- a) Utförd egeninventering i programmets webbsystem
- b) Genomgången självstudiekurs i programmets webbsystem med godkänt resultat alternativt genomgången motsvarande kurs med behörig veterinär i samband med gårdsbesök.
- c) Förbindelse att följa programmets regler enligt 7.1

6.1.2 Steg 2

- a) Samtliga krav för steg 1 enligt 6.1.1
- b) Kontrollbesök av behörig veterinär med godkänt resultat enligt protokoll och instruktion som är godkänd av Jordbruksverket.

6.1.3 Steg 3

- a) Samtliga krav för steg 2 enligt 6.1.2
- b) Genomgången, av huvudmannen utformad, fördjupningskurs i smittskydd

6.2. Anslutningsförfarande

Anslutning till steg 1 sker genom att djurhållaren loggar in och genomför momenten enligt 6.1.1 i programmets webbsystem.

7. Djurhållarens åtaganden

7.1. Steg 1

7.1.1 Djurhållaren ska genomföra en ny egeninventering i programmets webbsystem minst vartannat år så att den senaste egeninventeringen aldrig är äldre än 24 månader.

7.1.2 Djurhållaren ska delta i smittskyddssamråd tillsammans med veterinär som har för ändamålet särskild kompetens vid ny- till- eller ombyggnation av djurstallar som kräver förprovning enligt Statens Jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2012:12) om förprovning (Saknr L35). Smittskyddssamrådet ska initieras och bekostas av djurhållaren.

7.1.3 Djurhållaren ska följa programmets regler om säkra djurkontakter enligt bilaga 2.

7.1.4 Djurhållaren ska följa Jordbruksverkets regler om märkning av djur och rapportering till centrala nötkreatursregistret (CDB), enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:12) om märkning och registrering av nötkreatur (Saknr K30).

7.1.5 Djurhållare vars besättning har uppnått godkänd status för Gröna listan ska meddela kontrollveterinär alternativt kontrollsektion om smittämne som ingår på Gröna listan, enligt bilaga 2, diagnosticerats på annat sätt än genom ordinarie programprovtagningar. Salmonella som diagnosticeras vid laboratorium i Sverige är undantaget från meddelarplikt för djurhållaren då laboratoriet i detta fall har anmälningsplikt.

7.1.6 Djurhållare som inte är ansluten till frivilliga Salmonellaprogrammet ska vid anslutning intyga att det inte föreligger några restriktioner på grund av salmonella enligt beslut av Jordbruksverket på djur, byggnader, gödsel eller beten.

7.1.7 Djurhållaren ska på begäran lämna tillträde för kontrollmyndighet till samtliga anläggningar och områden där djur hålls eller som på annat sätt har betydelse för kontrollprogrammet samt medverka till att kontrollmyndigheten får ta del av de handlingar och uppgifter som kan vara av betydelse för verksamheten i kontrollprogrammet enligt Förordning (SFS 2006:816) om kontroll av husdjur, m.m. Detta gäller inte egeninventeringen enligt 6.1.1.

7.1.8 Djurhållaren ska erlägga en årlig avgift till huvudmannen som fastställs av huvudmannens styrelse.

7.2. Steg 2

7.2.1 Djurhållaren ska följa uppställda villkor enligt 7.1

7.2.2 Djurhållaren ska vid första kontrollbesöket ha genomfört en egeninventering som vid besöket inte är äldre än sex månader gammal. Vid påföljande kontrollbesök ska djurhållaren ha genomfört en egeninventering efter föregående kontrollbesök. Som alternativ kan egeninventeringen utföras under besöket. Detta gäller både förstagångsbesök och övriga kontrollbesök.

7.2.3 Djurhållaren är ansvarig för att i god tid initiera och lämna tillträde för kontrollbesök av veterinär som är behörig inom programmet. Djurhållaren ska medverka till att veterinären får del av samtliga handlingar och uppgifter som kan vara av betydelse för verksamheten i programmet. Kontrollbesök ska genomföras med ett intervall enligt 8.2. Djurhållaren bekostar kontrollbesöket. Huvudmannen har rätt att vid särskilda omständigheter anvisa annan kontrollpersonal än den som djurhållaren valt.

7.3. Steg 3

7.3.1 Djurhållaren ska följa uppställda villkor enligt 7.2

7.3.2 Djurhållaren eller annan person som ansvarar för besättningens skötsel ska delta i fördjupningskurs i smittskydd utformad av kontrollsektionen.

7.4 Omfattning

7.4.1 Samtliga nötkreatur, som av djurhållaren hålls på ett sådant sätt att de smittskyddsmässigt räknas som en epidemiologisk enhet (smittskyddsenhet) ska anslutas. Om det ingår olika SE-nummer i smittskyddsenheten så ansluts ett av SE-numren som huvud-SE-nummer och de andra som ”kopplade” SE-nummer.

7.4.2 Nötkreatur som hålls av annan djurhållare inom samma smittskydds-enhet ska också vara anslutna till kontrollprogrammet.

7.5 Andra djurslag

Andra djurslag som hålls inom samma smittskydds-enhet som nötkreaturen ska i det fall det finns ett förebyggande smittskyddsprogram som är godkänt av Jordbruksverket för respektive djurslag vara anslutna till detta. Undantag kan göras vid särskilda omständigheter, som t.ex. hållning av djur för icke kommersiellt syfte, enligt programmets instruktion för kontroll- och rådgivningsbesök som är godkänd av Jordbruksverket.

8. Kontroll- och rådgivningsbesök i Steg 2

8.1. Innehåll

Vid besöket sker kontroll, riskvärdering och bedömning av:

- Gårdens SE-nummer/smittskydds-enhet
- Smittskyddssamråd (vid byggnation som kräver förprovning)
- Resultat från egeninventeringen
- Gårdens flöden och körvägar
- Rutiner och förutsättning för hygien för besökare
- Kontakt med andra djurslag
- Rutiner vid tillförsel av djur
- Stallrengöring
- Kadaverhantering
- Foderförvaring
- Hygien kritiska punkter

Kontrollen utförs av, i programmet behörig veterinär enligt särskild instruktion som är godkänd av Jordbruksverket. Förutom kontroll ska även gårdsanpassad rådgivning ske vid besöket med syfte att kunna höja smittskyddsnivån utöver programmets krav för godkänt.

För godkänt kontroll- och rådgivningsbesök krävs:

- Att alla kontrollpunkter vid besöket registreras av veterinär i webbsystemet som ”utförd” respektive ”godkänd” alternativt ”ej aktuell”
- Att hygienbedömningen (hygien kritiska punkter) för alla enheter uppnår en viss lägsta poängnivå.

8.2 Intervall

Intervall för kontrollbesök är beroende av antal moderdjur (hondjur som uppnått en ålder av 24 månader och äldre) och totalt djurinnehav i genomsnitt de senaste 12 månaderna enligt uppgifter från CDB. Intervall fastställs vid innevarande kontrollbesök enligt följande.

- 24 månaders intervall
Besättningar som har 1-25 moderdjur samt ett genomsnittligt totalt djurinnehav de senaste 12 månaderna på upp till 70 djur
- 18 månaders intervall
Övriga besättningar

8.3 Dokumentation vid kontrollbesök

Kontrollbesökets resultat dokumenteras i ett protokoll som registreras och sparas i programmets databas.

8.4 Ej godkänt kontrollbesök

Djurhållare som före besöket inte var ansluten eller var ansluten på Steg 1.

- Inom fyra månader kan ett kompletterande kontrollbesök utföras då kontroll enbart sker av den/de kontrollpunkt/er som var ej godkänd/a. Fram till det kompletterande kontrollbesöket är djurhållaren endast ansluten på Steg 1 under förutsättning att kriterierna uppfylls enligt 7.1.

Djurhållare som före besöket var ansluten på Steg 2.

- Inom fyra månader kan ett kompletterande kontrollbesöket utföras då kontroll enbart sker av den/de kontrollpunkt/er som var ej godkänd/a. Fram till det kompletterande kontrollbesöket kvarstår djurhållaren på Steg 2 under förutsättning att det kompletterande kontrollbesöket sker inom fyra månader.
- Om fyra månader passerat utan att något godkänt besöksprotokoll har registerats sker nedflyttning till steg 1 under förutsättning att kriterierna för steg 1 uppfylls enligt 7.1 Efter detta krävs ett nytt fullständigt kontrollbesök för att nå upp till steg 2.

8.5 Uteblivet eller försenat kontrollbesök

Djurhållaren är ansvarig för att kontrollbesök sker med rätt intervall. Påminnelse kommer att gå ut i god tid innan sista dag för besök. Om kontrollbesök inte utförts hos djurhållaren inom fastställt intervall (enligt 8.2) och intervallet överskridits med mer än fyra månader sker nedflyttning till Steg 1 under förutsättning att kriterierna för steg 1 uppfylls enligt 7.1. Huvudmannen ansvarar för att det finns kontrollpersonal som kan utföra kontrollbesök.

9. Konsekvenser vid ej uppfyllda åtaganden

9.1 Konsekvenser vid ej uppfyllda åtaganden enligt 7.1

Konsekvenserna gäller samtliga djurhållarens SE-nummer som är anslutna som en smittskyddsenhet enligt 7.4. Huvudmannen ska omgående sända en kopia av beslutet om uteslutning till Jordbruksverket, utom vid uteslutning enligt 9.1.1.

9.1.1 Om egeninventering ej är utförd enligt 7.1.1 utesluts djurhållaren ur programmet. Återinträde kan ske igen direkt när egeninventering är genomförd och övriga villkor är uppfyllda för nivån.

9.1.2 Djurhållare som inte uppfyller åtaganden enligt 7.1.2 till och med 7.1.7 utesluts ur programmet. Återinträde till steg 1 kan ske tidigast ett år från uteslutningen.

9.1.3 Djurhållare som trots påminnelse inte erlägger årlig avgift till huvudmannen enligt 7.1.8 utesluts ur programmet. Återinträde till steg 1 kan ske tidigast ett år från uteslutningen.

9.2 Konsekvenser vid ej uppfyllda åtaganden enligt 7.2

9.2.1 Om djurhållaren inte uppfyller åtagande enligt 7.2.1, se 9.1

9.2.2 Om egeninventeringen inte är genomförd eller är ogiltig vid kontrollbesök kan inventeringen genomföras vid kontrollbesöket. Tiden för kontrollpersonal bekostas av djurhållaren.

9.2.3 Om djurhållaren inte uppfyller kravet på kontrollbesöksintervall enligt 8.2 flyttas djurhållaren ner till Steg 1 och kan direkt flyttas upp igen vid förnyat godkänt kontrollbesök.

9.2.4 Om djurhållaren underlåter att bekosta kontrollbesök trots påminnelse utesluts djurhållaren ur programmet och återinträde till steg 1 kan ske tidigast ett år från uteslutningen.

9.3 Omfattning

Om djurhållaren inte följer reglerna om omfattning enligt 7.4 utesluts djurhållaren ur programmet. Återinträde till steg 1 kan ske tidigast ett år från uteslutningen.

9.4 Andra djurslag

Om djurhållaren inte följer reglerna om andra djurslag enligt 7.5 utesluts djurhållaren ur programmet. Återinträde till steg 1 kan ske tidigast ett år från uteslutningen.

9.5 Kontroll- och rådgivningsbesök i Steg 2

Se 8.4 och 8.5

10. Utträde ur programmet

Djurhållare som självmant utträder ur programmet får tidigast efter ett år återansluta sin besättning. Om huvudmannen finner att särskilda skäl föreligger, får den medge att återinträde sker tidigare.

11. Behörighet, fortbildning och kalibrering av kontrollpersonal

11.1 Behörighet

För behörighet krävs följande:

- Rätt att tillhandahålla veterinära tjänster i Sverige
- Genomgången utbildning som arrangeras av kontrollsektionen
- Deltagande i återkommande fortbildning och kalibreringsövningar som arrangeras av kontrollsektionen
- Ingånget avtal med huvudmannen

Behöriga veterinärer registreras i programmets databas.

11.2 Fortbildning och kalibrering

Fortbildning och kalibrering av behörig kontrollpersonal arrangeras av kontrollsektionen, och sker med regelbundna intervall, dock minst en gång var tredje år. Fortbildningen och kalibreringen kan genomföras genom föreläsningar, gruppövningar, interaktiva övningar, webbkurser, praktiska gårdsbesök eller annat beroende på vad kontrollsektionen anser lämpligt.

12. Information

Kontrollsektionen ska informera om programmet

- via hemsidor
- via fackpress
- via fackmässor och dylikt
- via riktade utskick till anslutna djurhållare

13. Statlig ersättning enligt 6 § zoonosförordningen (1999:660)

13.1 Grundregler

Djurhållare som får restriktioner och har rätt till statlig ersättning enligt 6§ zoonosförordningen (SFS1999:660) får förhöjd ersättningsnivå enligt följande:

- Anslutning till steg 1 ger möjlighet till ersättning på upp till 60 % av ersättningsbara kostnader
- Anslutning till steg 2 och 3 ger möjlighet till ersättning på upp till 70 % av ersättningsbara kostnader

13.2 Övergångsregler från frivilliga Salmonellaprogrammet

För djurhållare som vid driftsstarten för programmet är ansluten till frivilliga Salmonellaprogrammet gäller speciella övergångsregler.

- Under en övergångsperiod av två år och sex månader, räknat från driftsättningen av Smittsäkrad besättning, ger båda programmen möjlighet till en högre ersättningsnivå än 50 %. Detta gäller de djurhållare som har rätt till ersättning enligt 6§ i zoonosförordningen (SFS 1999:660)
- Djurhållare som gått över från frivilliga Salmonellaprogrammet direkt till Smittsäkrad besättning och som under övergångsperioden, enligt ovan, blir belagd med restriktioner på grund av salmonella har möjlighet till ersättning upp till 70 % oavsett uppnådd nivå i Smittsäkrad besättning under förutsättning att besättningen överförts till Smittsäkrad besättning senast inom sex månader från datumet då ordinarie besök skulle ha skett i Salmonellaprogrammet, enligt kontrollsektionens register över anslutna i frivilliga Salmonellaprogrammet respektive Smittsäkrad besättning.

- Djurhållare som inte gått över till Smittsäkrad besättning senast inom sex månader från datumet då ordinarie besök i frivilliga Salmonellaprogrammet, enligt kontrollsektionens register, skulle ha skett skrivs ut ur frivilliga Salmonellaprogrammet dagen efter detta datum och har då vid restriktioner på grund av salmonella inte rätt till en förhöjd ersättningsnivå.
- När övergångsperioden har passerat gäller samma ersättningsregler för djurhållare som gått direkt från frivilliga Salmonellaprogrammet till Smittsäkrad besättning som för andra anslutna, ersättningsnivåerna för de som blir belagda med restriktioner på grund av salmonella är då upp till 60 % respektive upp till 70 % beroende på uppnådd nivå i Smittsäkrad besättning enligt 13.1
- När Smittsäkrad besättning är i drift kommer inga kontrollbesök att utföras inom frivilliga Salmonellaprogrammet, varken för nyanslutning eller löpande kontrollbesök.

14. Regler för besättningar som har restriktioner på grund av salmonellainfektion

Besättningar som har restriktioner på grund av salmonellainfektion omfattas av följande regler:

14.1 Besättningen kan inte anslutas till Smittsäkrad besättning förrän restriktionerna är upphävda. Undantag ska göras om besättningen är ansluten till det frivilliga Salmonellaprogrammet.

14.2 Besättning som är ansluten till Smittsäkrad besättning då restriktioner införs behåller sin anslutning och uppnådd nivå i programmet men kan inte förflyttas från steg 1 till en högre nivå förrän restriktionerna är upphävda.

15. Ändringar

Huvudmannen ska vid behov föreslå ändringar av plan och riktlinjer till Jordbruksverket.

16. Tillämpning av förvaltningslagen

Huvudmannen ska tillämpa förvaltningslagens regler i frågor om parts rätt att få tal del av uppgifter, om jäv samt om motivering av beslut, och att till beslutet ska bifogas information om hur beslutet kan överklagas.

Ovanstående plan och riktlinjer antagna den 2015-08-20

Växa Sverige ek. för.

VD Dorit Greve

Bilaga 1

A. Sammansättning och instruktion för samarbetsnämnd för Smittsäkrad besättning för nötkreatur

Till programmet finns en rådgivande samarbetsnämnd knuten. Nämnden, som representerar myndigheter, organisationer och sammanslutningar som förekommer inom branschen, utvärderar årligen programmet. Samarbetsnämnden är Växa Sveriges Djurhälsonämnd.

Nämndens sammansättning:

Samarbetsnämndens ledamöter består av representanter för huvudmannen, Jordbruksverket, Livsmedelsverket, Statens Veterinärmedicinska Anstalt, länsstyrelserna, försäkringsbolag, LRF samt representanter från övriga i branschen förekommande sammanslutningar av djurhållare. Huvudmannen ska se till att ett så stort antal som möjligt av landets aktiva djurhållare med nötkreatur blir representerade. Vid behov kan även särskilda sakkunniga kallas.

Nämndens instruktion:

Nämndens arbete leds av en ordförande utsedd av huvudmannen. Samtliga ledamöter i nämnden kallas att närvara vid sammanträden. Vid sammanträden förs protokoll som skickas till alla som deltagit vid mötet samt Växa Sveriges styrelse och Husdjursnämnden. Det ankommer på nämnden hur ofta den ska sammanträda, dock minst en gång årligen.

Det åligger ledamot i nämnden att:

- Vara väl förtrogen med programmets syfte och målsättning
- Vara väl insatt i programmets plan och riktlinjer
- Ta aktiv del av huvudmannens rapporter från verksamheten i programmet
- Informera nämnden om förhållanden som kan vara av betydelse för programmet
- Bidra till omvärldsbevakning av djursjukdomar och zoonotiska sjukdomar som har relevans för programmet

Det åligger nämnden att:

- Utvärdera programmets uppfyllelse av syfte och målsättning
- Medverka i arbetet med att analysera och utvärdera programmet
- Ge huvudmannen återkoppling på rapporter från verksamheten i programmet
- Vara rådgivande till huvudmannen och föreslå förbättringar i programmet
- Vara remissinstans till vägledning, instruktioner mm i programmet
- Föreslå ändringar i programmets plan och riktlinjer när nämnden finner så befogat

B. Sammansättning och instruktion för referensgrupp för Smittsäkrad besättning för nötkreatur

Till programmet finns en referensgrupp knuten. Referensgruppen representerar organisationer och företag som är verksamma inom kontrollprogrammet. Referensgruppen ska årligen utvärdera arbetet och kalibreringen inom kontrollprogrammet.

Referensgruppens sammansättning:

Representanter från huvudmannens kontrollsektion, direkt eller indirekt representation från organisationer/företag som är verksamma som kontrollpersonal inom programmet.

Referensgruppens instruktion:

Gruppens arbete leds av en ordförande utsedd av kontrollsektionen. Samtliga i referensgruppen kallas att närvara vid sammanträden. Vid sammanträden förs protokoll som skickas till alla som deltagit vid mötet. Det ankommer på referensgruppen hur ofta den ska sammanträda, dock minst en gång årligen.

Det åligger referensgruppsperson att:

- Ha aktuell erfarenhet av att arbeta som kontrollpersonal i programmet
- Vara väl förtrogen med programmets syfte och målsättning
- Vara väl insatt i programmets plan och riktlinjer, vägledning och andra instruktioner
- Ta aktiv del av huvudmannens rapporter från verksamheten i programmet
- Informera referensgruppen om förhållanden som kan vara av betydelse för programmet

Det åligger referensgruppen att:

- Vara med i arbetet att analysera och utvärdera programmet med fokus på fältverksamheten
- Utvärdera kalibreringen av kontrollpersonal i programmet.
- Ge huvudmannen återkoppling på rapporter från verksamheten i programmet.
- Vara rådgivande till huvudmannen och föreslå förbättringar i programmet.
- Vara remissinstans till vägledningar, instruktioner m.m. i programmet.
- Föreslå ändringar i programmets plan och riktlinjer och instruktioner när referensgruppen finner så befogat.

Bilaga 2

Säkra djurkontakter i Smittsäkrad besättning

1. Regler för säkra djurkontakter

1.1. Mjölkbesättningar

Krav

- Att endast tillföra nötkreatur från besättningar med godkänd status i BVD-programmet (steg 1,2,3)
- Att endast tillföra nötkreatur som är födda i Sverige (steg 1,2,3)
- Vid tillförsel av nötkreatur av kötttrastyp endast tillföra dessa från besättningar som inte importerat nötkreatur de senaste 10 åren (steg 1,2,3)
- Vid tillförsel av nötkreatur från fler än fem olika besättningar under en 12-månaders period hålla minst de djur som tillförts från överskjutande besättningar isolerade i minst fyra veckor (steg 2,3)
- Vid tillförsel av kalvar för uppfödning till slakt följa reglerna för mottagningsstall enligt 1.4 (steg 1,2,3)
- Att besättningens nötkreatur hålls åtskilda från nötkreatur som inte är anslutna till programmet, så att de inte ingår i samma smittskydds-enhet* (steg 1,2,3)

Rekommendation

- Att endast tillföra nötkreatur från besättningar som vid förflyttningstillfället är godkända på Gröna listan (steg 1,2,3)
- Att begära hälsodeklaration från levererande besättning vid tillförsel av djur (steg 1,2,3)

1.2. Dikobesättningar

Krav

- Att endast tillföra nötkreatur från besättningar med godkänd status i BVD-programmet (steg 1,2,3)
- Att endast tillföra nötkreatur som förts in i Sverige i enlighet med SDS krav vid tillförsel av nötkreatur som är fött i annat land (steg 1,2,3)
- Vid tillförsel av nötkreatur från fler än fem olika besättningar under en 12-månaders period hålla minst de djur som tillförts från överskjutande besättningar isolerade i minst fyra veckor (steg 2,3)
- Vid tillförsel av kalvar för uppfödning till slakt följa reglerna för mottagningsstall enligt 1.4 (steg 1,2,3)
- Att besättningar anslutna till Paratuberkulosprogrammet följer Paratuberkulosprogrammets regler för tillförsel av djur, d.v.s. endast tillför nötkreatur från besättningar med samma eller högre status för paratuberkulos (steg 1,2,3)

- Att besättningens nötkreatur hålls åtskilda från nötkreatur som inte är anslutna till programmet, så att de inte ingår i samma smittskyddsenshet* (steg 1,2,3)

Rekommendation

- Att endast tillföra nötkreatur från besättningar som vid förflyttningstillfället är godkända på Gröna listan, när en sådan finns för den produktionstyp som nötkreaturen förflyttas från (steg 1,2,3)
- Att begära hälsodeklaration från levererande besättning vid tillförsel av djur (steg 1,2,3)

1.3. Kvigbesättningar

Krav

- Att endast tillföra nötkreatur från besättningar med godkänd status i BVD-programmet (steg 1,2,3)
- Att endast tillföra nötkreatur som är födda i Sverige (steg 1,2,3)
- Vid tillförsel av nötkreatur av kötttrastyp endast tillföra dessa från besättningar som inte importerat nötkreatur de senaste 10 åren (steg 1,2,3)
- Vid tillförsel av nötkreatur från fler än fem olika besättningar under en 12-månaders period hålla minst de djur som tillförts från överskjutande besättningar isolerade i minst fyra veckor (steg 2,3)
- Att besättningens nötkreatur hålls åtskilda från nötkreatur som inte är anslutna till programmet, så att de inte ingår i samma smittskyddsenshet* (steg 1,2,3)

Rekommendation

- Att endast tillföra nötkreatur från besättningar som vid förflyttningstillfället är godkända på Gröna listan (steg 1,2,3)
- Att begära hälsodeklaration från levererande besättning vid tillförsel av djur (steg 1,2,3)

1.4. Specialiserade slaktnötsbesättningar

Krav

- Följa Jordbruksverkets bestämmelser om mottagningsstall för kalvar enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:15,1 kap 20-22§) om djurhållning inom lantbruket m.m. (steg 1,2,3)
- Att besättningens nötkreatur hålls åtskilda från nötkreatur som inte är anslutna till programmet, så att de inte ingår i samma smittskyddsenshet* (steg 1,2,3)

Rekommendation

- Att endast tillföra nötkreatur från besättningar som vid förflyttningstillfället är godkända på Gröna listan, när en sådan finns för den produktionstyp som nötkreaturen förflyttas från (steg 1,2,3)

- Att begära hälsodeklaration från levererande besättning vid tillförsel av djur (steg 1,2,3)

1.5. Buffel- eller bisonbesättningar

Krav

- Att endast tillföra nötkreatur som förts in i Sverige i enlighet med SDS krav vid tillförsel av nötkreatur som är fött i annat land (steg 1,2,3)
- Vid tillförsel av nötkreatur från fler än fem olika besättningar under en 12-månaders period hålla minst de djur som tillförts från överskjutande besättningar isolerade i minst fyra veckor (steg 2,3)
- Att besättningens nötkreatur hålls åtskilda från nötkreatur som inte är anslutna till programmet, så att de inte ingår i samma smittskydds-enhet* (steg 1,2,3)

Rekommendation

- Att endast tillföra nötkreatur från besättningar som vid förflyttningstillfället är godkända på Gröna listan, när en sådan finns för den produktionstyp som nötkreaturens förflyttas från (steg 1,2,3)
- Att begära hälsodeklaration från levererande besättning vid tillförsel av djur (steg 1,2,3)

* Med samma smittskydds-enhet avses djur som har frekvent direkt eller indirekt kontakt. Med indirekt kontakt avses t.ex. samma skötare (som inte byter kläder/stövlar och tvättar händer mellan djurgrupperna), samma redskap, delade flöden och transportvägar.

2. Gröna listan

Lista över besättningar med godkänd och aktuell provtagning enligt Säker Livdjurshandel alternativt godkänd status i olika smittskyddsprogram som publiceras på Växa Sveriges hemsida. Grön lista finns för närvarande för mjölkbesättningar.

Provtagning för följande smittämnen ingår i Säker livdjurshandel:

- Salmonella
- Streptococcus agalactiae
- Mycoplasma bovis